

novi glas
magazin HAK-a
Hrvatskoga akademskoga kluba

4-2010.

HAK želji srićne svetke!

Sadržaj

Sadržaj. Slike // Fotografije. Impresum. 2 • Uvod. 3 • 30 ljet Krowodnrock - Postoji još i danas?!. 4 • 10 pitanj na Bruje // Himna na Bruje. 5 • Drugi o Bruji. 6 • Gradišćanskohrvatska muzička scena na jugu. 7 • We do not fear – Seminar MEN-a u Koruškoj. 8 • Naticanje za DM 2011. 10 • Impresije 38. Dana Mladine. 11 • Štrabanci // PANNONIX. 15 • Govor prilikom otvaranja Dana Mladine 2010.. 16 • Gibonni i Cordon. 17 • NG Barometar. 18 • Gramatika? ... AHA!!!. 21 • „Austrija išće superdijalekt“. 23

Slike // Fotografije

Zahvalimo se slijedećim fotografom da su nam dozvolili koristiti njeve slike:

stran 1: normalityrelief, <http://www.flickr.com/photos/normalityrelief/> • predjelao: štef

stran 8/9: Lukas i Maria Kornfeind

stran 11-14, 16: Kristijan Karall

stran 17: TheCulinaryGeek, <http://www.flickr.com/photos/preppybyday>

stran 22: storebukkebruse, <http://www.flickr.com/photos/tusnelda>

stran 23: RightBrainPhotography, <http://www.flickr.com/photos/rightbrainphotography>

ostale fotografije: motivirane HAKlerice (i -leri).

I njim svim naravno najsrdačnija hvala!

Impresum

Vlasnik i izdavač: HAK. Hrvatski akademski klub.

Schwindgasse 14 / 4. 1040 Beč • Tel: 0043 (0)1 - 504 63 54 •

Fax: 0043 (0)1 - 504 63 54 9 • E-mail: info@hakovci.at

Layout. Štefan Emrich (trbuh.net) • Glavna Urednica. Zrinka Kinda • Korektura. Marin Berlakovich • Suradniki: Marin Berlakovich, Marko Blažeta, Joško Emrich, Marko Emrich, Štefan Emrich, Karin i Mario Gregorich, David Karall, Zrinka Kinda, Julia Klemen, Lukas Kornfeind, Maria Kornfeind, Florian Wagner, Anna Zvonarich • Tisak: Mail Boxes etc. Ruster Straße 120, 7000 Eisenstadt (Manci) • Ekspedit. motivirani HAKleri.

Podupirano iz sredstav kancelarstva. Gefördert aus Mitteln des BKA.

Dragi štitelj, draga štiteljica!

Veselim se da ti smim predstaviti zadnje izdanje Novoga glasa u 2010. ljetu. Kot svenek smo se trudili da naš časopis bude aktualan i da si svaki najde ča zanimljivoga. Ufam se da će ti se viditi ov tvoj i naš Novi glas.

Kot i u svakom broju do sad si moreš i u ovom izdanju preštati na ki projekti momentano djelamo: neke još imamo pred nami, a neke smo uprav završili. To su Dan Mladine 2010, seminar u Koruškoj i naticanje za Dan mladine 2011. A pravoda nismo ni zabili na naša 10 pitanja - to je jur dobra hakovska tradicija. Ov put smo postavili ova legendarna pitanja na naše drage Bruje ki ovo ljeto svečuju 30. obljetnicu. Zato smo se u ovom broju točnije bavili Bruji i Krowodnrockom. Pravoda čestitamo u ime HAKa sdačno Brujem!

Ki je bio na fešti Brujev u Kugi je vidio kako nevjerovatno velik potencijal novih grup je zrasao u sridnjem Gradišću (kot vrganji po godini). Ali kako izgleda hrvatska muzička scena na jugu? Ovom temom se je bavio Florian Wagner.

U zadnjem broju smo ti predstavili neke grupe ke su nastupile na Danu mladine. Ov put su na redu Štrabanci i grupa Pannonix ki su nas isto dobro zabavljali u Čajti.

Dobre vibracije s Dana mladine nas sprohadjaju još u zasniganom Beču i Gradišću – David opisuje svoj doživljaj s legendarnim Zlatanom Stipšićem, vulgo Gibonijem.

Konac ljeta stoji pred vrati i naši tri Emrichi su, po starom običaju, u svojem Barometru ocijenili zadnje 6 misece.

U ovom broju imaš opet malo (za neke zanimljive, a za neke ne) gramatike. Mr znaš: “Prez muke nij’ nauke.”

Dragi naši svi skupa, išćemo redaktore, voluntere, novinare, kritičare, optimiste, pesimiste, komičare, kreativce, ... i tebe!

A zač?

I ti si sdačno pozvan/pozvana da ča napišeš za naš klupski časopis.

Na kraju ti željim blažene božićne svetke i srićno Novo ljeto 2011! Ostani zdrav/zdrava i uživaj u ovom Novom glasu koga ti stavljamo pod božićno drivo.

Tvoja,
Zrinka Kinda

30 ljet Krowodnrock - Postoji još i danas?!

// Anna Zvonarich

Ako si pogledamo muzičku situaciju pred 30-timi ljeti i ju prisposodobimo s današnjim časom moramo ustanoviti da su neke stvari iste ostale, ali jako čuda se je i preminilo. Duga ljeta, zapravo desetljeća, je muzička scena na selu izgledala tako da su postojala različna folklorna, tamburaška i pjevačka društva. Skoro svako selo je imalo svoj crikveni zbor, a u neki seli su i na određene priredbe zavrivali trutari, kot su se kod nas Borištofi zvali. Člani ovih društava su bili skoro svi iz sela, jer ljudi nisu imali mogućnosti kamo se voziti i općenito su ljudi prlje ostajali u selu. Ovakova društva su bila zato samo lokalnoga karaktera, to znači da su najvećim dijelom nastupala doma. Bilo to veselje, tančena zabav ili nastup u crikvi, muzika je igrala svenek važan dio u selskom žitku.

S utemeljenjem „The Brew“, ki su preminili kašnje ime u „Bruji“, se je ova situacija znatno preminila. Od samoga početka su igrali oni jačke tada poznatih engleskih rock-pop grupov, to znači da su oni u prvom redu razveseljivali mlade ljude ki su obožavali ovakov način muzike. Čisto nova dimenzija se je otprla, kad su počeli preuzimati šlagere iz tadašnje Jugoslavije. Moralo je biti ča posebnoga čuti hite iz stare domovine Hrvatske, igrane od gradišćanskohrvatskih muzičarov. Sve je počelo sa šlagerom „Marijana“, koga su tada igrali poznati Dubrovački trubaduri. Ova jačka je postala prvi veliki hit. Ovu jačku danas poznaju i jaču još i Nimci.

Bruji su ali takov način muziciranja preminili. Dandanas postoji u Gradišću čuda grup ke igraju hrvatske šlagere.

S jačkom „Rozmarija raste“ su Bruji zakoraknuli u drugi smir. S ovom interpretacijom poznate narodne jačke se je rodila etno pop-scena gradišćanskih Hrvatov. Uzimali su s dijelom jako stare narodne jačke i je interpretirali na svoj način.

Sastav grupe se je nekoliko puta minjao, a s novimi člani su došle i nove ideje i novi cilji – rodio se je legendarni krowodnrock. Mislim da najkašnje od tada svi znaju da su Bruji utemeljili ov naziv i ov način glazbe. Teksti jačak su nastajali sve kritičniji, a muzika sve glasnija. Kritizirala se je politika asimilacija i način zahadjanja s narodnom grupom. Oni su bili i prvi ki su i opisali situaciju hrvatske narodne grupe kakova je zaistinu. Da nije bilo svenek tako kot je sada je svim poznato. Hrvati su se morali jako boriti za svoja prava, kot su to seoske tablice, ke sad hvala Bogu jur 10 ljet imamo: emisije na radiju i televiziji, priznavanje hrvatskoga jezika kot službeni jezik, i drugo. Znati već jezika nije imalo veliko značenje. A danas?! Biti dvojezičan je najbolji put u bolju budućnost.

Bruji su kanili ovimi jačkami ojačati samosvist mladih – politički angažiranih i kritično mislećih Hrvatov u Gradišću.

Bruji se ali komercijalno nikada nisu mogli probiti. Svojom muzikom su oni pokuknuli daleko izvan Gradišća i gradišćanskohrvatske scene. Igrali su po cijeloj Austriji i u drugi zemlja Europe. Do sada su izdali osam nosačev zvuka.

Pitanje je sada je li se isplatio njev trud i pokušaj obdržati hrvatske jačke i kulturu pomoću muzike.

Sigurna sam si da je tako. Jer sve već se vidi da njevo djelo i zalaganje za hrvatski rock nosi sâda. Nekoliko sridnjogradišćanskih rock grupov si je zelo Brujeve jačke za pretkip i inspiraciju za nove jačke i interpretacije. Grupe kot Električeri, Stara Škola, Marice Igrališće ili Kacavida su novi interpreti krowodnrocka i garantiraju daljni opstanak. Svejedno ka hrvatska fešta se na vikend pohadja, jačke kot „Koliko smo, to smo“, „Muž kot puž“ ili „More ljubavi“ su svenek zastupane.

Na kraju kanim Brujem čestitati k njevomu jubileju i 30 ljetnomu neutrudljivomu djelu na ovom polju. Sad se oni moru mirno najzad nagnuti, jer imaju dost naslijednikov ki ćedu dalje gajiti njeve jačke i šlagere, ali legendarni krowodnrock će svenek biti sinonim za Bruje i njev znatan doprinos opstanku gradišćanskih Hrvatov.

Živili Bruji i još daljnih 30 ljet!

10 pitanj na Bruje

// Joško Vlasich i Toni Perusich su odgovorili u ime Brujev.

NG: Zač bi dali Vaš zadnji groš?

Joško: "Ja sam jur sve groše potrošil, a zadnjega si čuvam."

Toni: "Za izotonično piće u pustini (pivo)."

3 stvari ke bi na otok sobom zeli?

Joško: "Solar-notebook, gitaru i čarobnu baticu ka pretvara vodu u vino."

Toni: "Helikopter, satelitski telefon i frižider."

Ča je najvažnija razlika med mužem i ženom

Joško: "To se i ja jur dugo pitam, morebit zna moja žena?"

Toni: "Žene živu na Venusi, muži na Marsi, na vikend se strefidu na zemlji pak se čudidu, da čisto drugi jezik govoru..."

Ča ste kanili nastati kod dite?

Joško: "BRUJI-frontman."

Toni: "Kot dičak pilot, kot divičica frizerka."

S kim bi kanili jednoč vičerati?

Joško: "S Bonom od U2."

Toni: "Sa svakim ki mi vičeru plati."

Ka je Vaša najdraža knjiga?

Joško: "Gradišćansko-hrvatski rječnik."

Toni: "Stari teštamenat va originalnoj verziji."

Kade ste prebavili Vaš zadnji odmor?

Joško: "U Veloj Luci na Korčuli, kod Vlašićev."

Toni: "Sjeverno-istočna plaža u Gänsehäufelu."

Bijelo ili črljeno, špricer ili osminka?

Joško: "Butilka domačega!"

Toni: "Zač «ili»?"

Vjerujete u zvijezde (astrologiju)?

Joško: "Otkada vozim Opel Astru vjerujem i u astrologiju."

Toni: "Hvala Bogu ne, aš bi jur bil nesričan milioner..."

Kade se Vas more strefiti subotu u osmi?

Joško: "Jutro ili knoći? Jutro u postelji."

Toni: "Uopće ne, u osmi jutro još spim."

„Himna na Bruje!“

// Zrinka Kinda

Ča to tako glasno na bini zuji,
poglej, to su naši Bruji!
Glasno na pozornici goru,
pak se za naš hrvatski jezik boru!
Iako za vas sigurno nij' bilo svenek lako,
željim si nek dalje ovako!

Naš najpoznatiji i prvi "Krowodnrockband" svečuje ljetos svoju 30. obljetnicu. Človik, to nij' za vjerovati, ali to je tako! Sad smo si mi hakovci mislili: "Kako ćemo im čestitati?" 0/8/15 odgovor na ovo pitanje bi bio: "Ćemo napisati članak o nji, kako su nastali i ča im je bilo važno!" Ali naši Bruji su ča posebnoga i tako smo si i mi mislili da si zaslužuju ča posebnoga. Zato smo im postavili naših 10 legendarnih HAKovskih pitanj, na ka su Toni i Joc u ime Brujev legendarno odgovorili! Isto tako smo pitali današnje grupe iz gradišćanskohrvatske scene ča za nje značu Bruji. Preštite si ča j` došlo van!

Drugi o Bruji

Bruji, bruji, bruji ...

30 ljet Bruji,
poznati ne nek na Dolnjoj Pulji
svit se zbog njih kreće
i tambura po hitparadi gorišeće
nam se vidi, za druge j' šok,
takozvani Krowodnrock
pojaviła nam se j' vila,
„Säge, Säge!“ krešći pila
Rolling Stonesi iz Gradišća
pretkip Stare Škole, Elektrikeyov i Marice Igrališća

Šuševi na kiritofi je bilo vü zu vü
Alkoholpromü im Spü
zato se j' šlavinr Ivan (gonc ohne Diwan)
na Stinjaki ljubio s Jelenom,
beim schwoarzn Flieder pod jabukom zelenom:
„U moru ljubavi plujem,
u domovinu putujem,
ljubi me malena, žena bez imena,
iako sam muž kot puž!“

Prošlo je jutro, došao je dan,
Ivan je prošao sam
ins Minderheitenreservat
kade ga je Milena čekala.
Već ne simo-tamo, sve okay,
daham na travniku nehm' ma ois mit'n Schmäh!

Mi smo zrasli s vašom mužikom, uživali u svakoj vašoj noti ku ste na pozornici zaigrali, u svakoj jački ku ste za publiku zabrujali i na bezbrojni koncerti na ki smo svečevali s vami. Vi ste nam publiku pokazali da se ne pravamo sramovati biti gradišćanski Hrvati, a to ne nek uz pomoć vaših tekstov nego i vašim ponašanjem na pozornici, kade ste samosvisno jačili svoje kritične jačke ne znajuć kako će publika reagirati. Zato smo gizdavi na vas i zato vam ne čestitamo samo na 30-ljetnoj obljetnici nego vam i željimo još najmanje 30 uspješnih daljnih ljet. Živili Bruji!

Kacavida

Auch Haydn ließ sich nicht vermeiden:
Tereza, tanz', die Tamburizza brennt!

Koliko smo, to smo
se je jur pred 30-timi ljeti jačilo
A dokle
Klaus po bugnji žuji,
Werner na basi bruji (koč-toč i va ulji)
I dokle
Toni svoje rajle gnjavi,
a Rudi e-gitaru davi,
Dokle
Joc na pozornici skače i se za potrtom guslom plače
i pita kako ti je kad se šoljin v' rit zabije,
dotle
nema problema
jer auf Krowodn steh' ma!
Svaki put va novoj košulji
30 ljet Bruji!

Mario (pjevač Stare Skole) i Karin Gregorich

Bruji su za gradišćanske Hrvate to ča je Cordoba za austrijansku nogometnu reprezentaciju! Ali oni si ne držu njevo znanje i iskustvo iz 30 ljet u muzičkoj sceni za sebe! Jer vlak koga Bruji vozu će imati svenek mjesto i za druge gradišćanskohrvatske grupe. I Marice su smili skočiti na "Brujev vlak" i oni su nas otprimali u svit Krowodnrocka!!! Zato im se denas kanimo zahvaliti da su za Marice pretkip, učitelji i tovaruši.

Christian Stipsits (Marice Igrališće)

Mi smo s mužikom od Brujev odrasli. Za nas su oni „the Godfathers of Krowodnrock!“ S njevom revolucijom gradišćanskohrvatske mužike su nas spravili na to da i pišemo tekste po hrvatsku. Sve najbolje Bruji!

Elektrikeyi

Gradišćanskohrvatska muzička scena na jugu

// Florian Wagner

U zadnjem vrjenu se čuda čuje i piše o muzičkoj sceni u sridnjem Gradišću. Postavi se pitanje: kako izgleda scena na jugu i na sjeveru? Kanim malo opisati scenu na jugu.

Danas je centar gradišćanskohrvatske muzike na jugu vjerojatno u Petrovom Selu na madjarskoj strani. Najvažniji bendi su sigurno Pinka Band (jur u drugoj generaciji) i Pinkica. Iz kruga ovih dvih bendova su Mikloš Kohut, Andrija Handler, Rajmund Filipović i Robert Harangozo. Oni sviraju i skupa u različiti formacija i muzički projekti. Najpoznatiji su «Gibboni Coverband» i «Ritam Café». Na Danu Mladine 2009. ljeta je i mlada grupa «Čungam» imala mogućnost svirati pred većom publikom.

Na austrijskoj strani je situacija upravo malo drugačija. Mlada grupa «Pannonix» nam je svim poznata od nastupa na ljetšnjem Danu Mladine u Čajti. Nastupali su jur i u Hrvatskom Centru i na borištokom kiritofu. More se reć da je sklop na početku njeve karijere. Ali drugačije nije benda na austrijskoj strani južnoga Gradišća s većinom vlašćih kompozicijov u programu. Grupa S.O.M (Sound of Music) je prestala sviranjem isto tako kot i «Evolution». Zadnja je sudjelivala pri naticanju bendov «Star Mladine» u okviru Dana Mladine u Novom Selu 2003. ljeta. Mali projekt Wenera «Aši» Jandrisitsa se nije dalje razvio. On je pridobio ondašnju jačkaricu S.O.M-a za snimanje dvih svojih kompozicijov («Brat si mi brat», «Tuca srce moje»).

Stavi se pitanje da li nismo (i ja sam iz ove krajine) dost kreativni? Na to pitanje se more definitivno odgovoriti «Ne!». Ako pogledamo nekoliko ljet najzad vidimo da je bilo dost bendov iz ove krajine. Ako se samo pogleda u moje malo selo Pinkovac se more nabrojiti nekoliko formacijov. To su naprimjer hard-rock formacija «Wyfalu», «Plavi traversi» i projekt «Upitniki». Zanimljivo na ovi bendi je da su formacije postojale iz jednoga kruga muzičarov, tako kot danas u Petrovom Selu.

«Wyfalu» (vidi slike) su svirali vlašće hard rock kompozicije. U toj formaciji su bili i Sigi Hajszan i Werner Jandrisits.

«Plavi traversi» su se formirali kot anti-protest u okviru renovacije

farske crikve. Oltar i ambo napravljen od plavih traversov je bio u oči starije generacije skandal. Brzo se je formirao bend i je nastupio provokantno na farskoj fešti. U formaciji su bili med drugim Vinca Wagner, Robert Wukovits, Werner Jandrisits i Sigi Hajszan. Muzički projekt «Upitniki» je snimio pomoću h r v a t s k e

redakcije video k njevoj vlašćoj jački «Tužno tuca srce moje». Video se more viditi u internetu na youtube. Pri tom projektu su opet sudjelovali nam jur poznati ljudi, a to su Vinca Wagner, Robert Wukovits i Sigi Hajszan. Novost ovoga sastava je bio krug plesačev i plesačic s posebnom koreografijom. Sve se vidi u video snimki.

Konstanta u svi ovi bendi je Sigi Hajszan. Svirao je kod «Wyfalu», «Upitnikov» i u prvog formaciji «S.O.M»-a. Zanimljivo je da je još i danas aktivan u grupi «Pannonix». Nije bio samo aktivan u hrvatski bendi nego i kod drugih formacijov, na primjer u Beču. Onde je imao mogućnost svirati s Lukasom Ligetijom. To je sin poznatoga komponista György Ligeti-a. Bio je i kotrig grupe Rebeat i Good News. Ali on nije samo aktivan na gitari: on je i odlikovan kompozitor (najbolji kompozitor MIKIć-festival 1998, GFöKAM 2001). Istotako djeluje kot kompozitor i aranžer tamburaške glazbe (TOP, Tamburica Vlahija).

Ali i drugi opomenuti ljudi su još danas povezani s muzikom ili jaču kod TOP-a ili su u nekom projektu povezani s TOP-om.

Mislim da je i danas kreativnost i potencijal za nove bend ovde. Ufam se da moreno vrieda opet čuti hrvatske zvuke iz ove krajine.

We do not fear – Seminar MEN-a u Koruškoj

// Maria Kornfeind

Od 12. - 18.9.2010 su oko 80 mladi pripadnici manjin iz cijele Europe sudjelivali na jesenskom seminaru MEN-a (Mladina Europskih Narodnosti) u Plibergu u Koruškoj. Seminar pod geslom „We do not fear“ su skupno priredile različite omladinske organizacije koruških Slovencev (KSSŠD - Klub slovenskih študentk in študentov na Dunaju, KDZ - Koroška dijaška zveza i Mlada EL - Mlada Enotna Lista).

Program je bio jako šarolik i lip. Sudionici seminara su se u kratkom tečaju slovenskoga jezika naučili osnovne fraze i riči. U selu Eisenkappel su upoznali jedinoga načelnika u Koruškoj ki je član slovenske partije „Enotna Lista“ i čuli o sistemu dvojezične naobrazbe u Koruškoj. Izvan toga su se naučili kako se kuha koruški špicjalitet i skupa jačili

slovenske jačke. Peter Mlakar, poznati slovenski literat i pripadnik kruga NSK (Neue slowenische Kunst) je čitao svoja djela.

Glavna tema seminara je bio antifašizam. S toga razloga su se pri ekskurziji pohodili spomeniki partizanov ki su u Drugom svitskom boju izgubili svoj život. Mirko Messner je predavao o spominski znaki u Koruškoj i o kulturi spominka. Razložio je mladim ljudem ča je potribno da se društvo na jedan dogodjaj spominja i kako do toga dojde. To je razložio na jednom primjeru, naime kako

se u Koruškoj spominja na čas izmed dvih svitskih bojev, odnosno Drugi svitski boj. Jako popularne su fešte 10. oktobra, to je dan na kom se je odlučilo u odibiranju da će južni dio Koruške ostati kod Austrije.

Pri sjednici članov su se zaključile 3 rezolucije: u prvoj MEN kritizira pristupak francuske vlade prema Romi i potribuje da se poštuju ljudska i manjinska prava. Druga rezolucija se tiče situaciji Ugrov u Slovačkoj. MEN se veseli da se je odnos med Ugri i Slovaki poboljšao i da je partija „Hid-most“ ka zastupa prava ugarske manjine postala dio slovačke vlade. Treta rezolucija podupira kandidaturu danskoga grada Sonderburg za europski glavni grad kulture 2017. ljeta. U regiji oko Sonderburga živu tri manjine ke bi kroz nominaciju ovoga grada jako profitirale.

Na zadnji dan seminara priredila se je takozvana akcija za publiku (Public action) na glavnom trgu Celovca. Napravile su se dvi ceste: jedna kratka i kafecka je peljala u slipu ulicu i je simbolizirala monokulturalizam. Druga je pak bila puna od različite šare prateži i je jako dužička. Ova cesta je simbolizirala večezičnost. Uz nju su stali pripadnici različitih manjin i su u njevi jeziki govorili ili jačili. Pasantom su se dilili letki s obrazloženjem.

Daljne informacije o djelovanju MEN-a moreš najti pod:

www.yeni.org

Otvoreno je naticanje za Dan mladine 2011!

// HAK

Hrvatski akademski klub je otvorio rok naticanja za Dan mladine 2011. ljeta. Do 31. decembra se moru najaviti omladinska društva iz sel sridnjega Gradišća i susjedne Ugarske za suorganizaciju najveće omladinske gradišćanskohrvatske priredbe.

U okviru naticanja neka društva predstavu svoje ideje, koncepte i predloge. Zainteresirani se moru najaviti pismeno poštom ili emailom kod Hrvatskoga akademskoga kluba.

HAK - Hrvatski akademski klub
Schwindgasse 14/4
1040 Beč/Wien
info@hakovci.org

Štrabanci

// Lukas Kornfeind

Mi Štrabanci smo mladi tamburaški sastav iz Koljnofa. Ime naše grupe jur jako čuda veli o nami i našoj ljubavi prema tamburi i jačenju, ali od sebe razumljivo i svečevanju.

Naš prvi mali nastup je bio u Trajštofu pod oblokom jedne divojke, kade smo o d s v i r a l i serenadu na š t r a b a n s k i način. U m a r c i j u š u 2 0 0 9 .

Ljeta smo se mi petimi onda našli i to je bio rodjendan Štrabancev. Pri naši mnogobrojni nastupi razveselimo sami sebe i našu publiku sa šarolikim programom ki se sastoji od gradišćanskohrvatskih, slavonskih, dalmatinskih, bosanskih, starogradskih, ugarskih, ciganskih i pop jačak. Naša prva jačka „Štrabanci“ je napisana po koljnofsku i je naša ars poetica, naš moto. Napisali su ju Marko i njegov otac dr. Franjo Pajrić.

Moramo se zahvaliti nekim ljudem bez ki mi danas ne bi "ovde" bili: pedagogom, entuzijastom i muzičarom ki jur skoro 40 ljet dugo djeluju u Koljnofu, našem selu blizu Šoprona, na očuvanju i njegovanju našega narodnoga dobra. To su Janoš Szallmer, bivši direktor škole Franjo Pajrić, pokojni Antun Tuna Barić (jedan od najboljih učiteljov čuda tamburaških generacijov), Damir Mihovec Miki, Geza Völgyi i Atila Kuštra.

Jedinstvena grana zapadnougarskih, današnjih gradišćanskih Hrvatov je nažalost bila rascijpljena 1921. ljeta, a željezni zastor nas je duga ljeta lućio jedne od drugih. Ali sada su hvala Bogu granice otprte i mi se znamo opet skupa družiti, veseliti i štrabancati ...

Štrabanci:

Grgo Mogyorósi - prim (bisernica)
 Franjo Pajrić ml. - prvi brač
 Luka Pajrić - drugi brač
 Marko Pajrić - kontra (bugarija)
 Zoltán Korláth - berde

Već o Štrabanci:

www.strabanci.hu

PANNONIX

// Lukas Kornfeind

Grupa PANNONIX je utemeljena u septembru 2006. ljeta i se smatra po vlastitoj definiciji kao zastupnica Croato-pop-a, na kojem leži i težišće. U repertoaru se nalazi uz hrvatsku glazbu također međunarodna engleska i njemačka glazba, osobito vrsti Austro-pop-a.

Motivacija utemeljenja bila je oživljenje hrvatske glazbene scene u južnom Gradišću, koja na žalost samo na mađarskoj strani uživa dostojan ugled.

Člani Robert Balaskovits, Anna Balaskovits, Bernd Balaskovits i Mario Schmalzl su iz Čajte a Sigi Hajszan, rođeni Pinkovčan koji živi u Borti i Sven Baumgartner iz Čembe kompletiraju sekstet.

PANNONIX:

Anna Balaskovits (voc)
 Bernd Balaskovits (guit,voc,dr)
 Robert Balaskovits (key,voc,dr)
 Sigi Hajszan (guit,voc,harp)
 Sven Baumgartner (guit,voc,dr)
 Mario Schmalzl (bass,voc)

Već o PANNONIX:

http://peresznye.info/index.php?option=com_fireboard&Itemid=117&func=view&catid=2&id=1369

<http://www.myspace.com/pannonixmusic>

<http://www.facebook.com/home.php?#!/pages/PANNONIX/161597423923>

Govor prilikom otvaranja Dana Mladine 2010.

// Julia Klemen

Kad sam se danas napravila na put u južno Gradišće, u Čajtu, sam imala nekako skazanje, jer mi je opet svisno nastalo kako srićni moremo biti mi gradišćanski Hrvtati ovde u Austriji. Uzmimo na primjer neko selo u sjevernom Gradišću, recimo Pandrof. Svagdir piše „Hauptstrasse – Glavna ulica“, „Gemeindeamt – Općinski ured“, „Kindergarten – Čuvarnica“ itd.

Našu dicu kako u čuvarnici tako i u škola podučavaju i na hrvatskom jeziku dobro motivirani i odlično izobraženi učitelji i učiteljice (svi su izvorni govorači, materinci – native speakeri).

Općinski oci vidu hrvatski jezik kot nagradu, kroz sve partije kot črljena nit se more opaziti sporazum, konsens o potpomaganju i očuvanje jezika i kulture gradišćanskih Hrvatov. Naravno imamo mogućnost da govorimo hrvatski na svi općina i uredi.

Na ovom mjestu se kanim zahvaliti i nimšskogovorećim Gradišćancem ki su kroz njevo aktivno podupiranje, iskreno zanimanje za naš jezik i kulturu, kako i aktivnu „politiku potpomaganja“ doprinesli povekšanju narodne grupe i

omogućili i stvorili ugodnu klimu zajednice i suživljenja. Moguće da sada već gdo misli da sam se jur na početku ovoga DM napila stakalca vina preveć i da držim krivi govor morem vas umiriti!

Ovim ča sam malo prije rekla vas kanim samo upozoriti na to da stojimo na križanju – 10 ljet je tomu da smo postavili dvojezične seoske tablice u Gradišću.

Jedan put bi mogao zaista tako izgledati kako sam pred tim rekla!! Ali budimo iskreni, kako nažalost izgleda sve pokazuje u drugi smir (vidi majicu ljetošnjega DM!).

Bez toga da se kanim sada ovde priključiti jaukanju i tučenju, kot mi to rado djelamo, kanim ipak naglasiti da postavljanje dvojezičnih tablic ne smi biti zadnji akt/ zadnje naše djelovanje u manjinskoj politici!

Nego je najbolje, ako to bude početak, prvi korak skupnoga puta na koga vas sve najsrdačnije pozivam – i na ovom Danu mladine u Čajti!

Gibonni i Cordon

// David Karall

„Po tonskoj probi je Gibonnija jako trapil glad i tako smo se odvezli u Rohunac/Rechnitz kade smo išli u pravu gradišćansku krčmu. Rekao sam krčmaru da je ovo najpopularnija grupa iz Balkana i da pravamo posebnu i mirnu sobu. Ta me je šokirano pogledao i je njegovu staramajku i roditelje poslao u vežu. Sidili smo u mirnoj ugodnoj sobi. No, dostali smo jelovnik i tako se je počelo prevadjanje od nimškoga na hrvatsko....a to od mene. „Huhn Gebacken, Wiener Schnitzel paniert, Pute natur, Lungenbraten gegrillt, Cordon Bleu“...o Bože ča vo sve znači po hrvatsku? Na stolu sam sidil sam uz Gibonnija i sam mu skoro proljao pilo kad sam razlagao rukami i nogami. Pitali su me svi ča neka si naruču. Ja sam samo odgovorio da kod „schnitzla“ i „cordon bleu-a“ ništ ne moru folišno djelati. Tako su si svi naručili Cordon bleu ili bečanski odrezak. Samo jedan od igračev je morao eksperimentirati. Dobro mu je tako kad ni kanil na mene poslušati. Tako si je va šatori još morao ča za jist kupit. Dostali smo jilo i perlje nek smo si začeli ta Cordon bleu nuter šufat si je Gibonni željil da si zmolimo. Gibonni je rekao: „Dragi Bog, lipa hvala da smim danas biti ovde med gradišćanskim Hrvatima. Lipa hvala da sam smio i upoznati mog novog prijatelja Davida...“ kad je to rekao ostatak od molitve već nisam čuo. Tako „paff“ sam bio.“

„Začeli smo jist i jili su svi kot pregladjeni. Ja čuda mjesta nisam imao na stoli kad ka-ta hrvatska zvijezda jako šikoro ji. I ta drugi uz mene je normalno sam na stoli. Ali bila je jako šalna i ugodna atmosfera pri večeri. Povidao je da bi si rado med gradišćanskimi Hrvatima kupio stan. Zaistinu ga zanima naša kultura i ljudi. Vodili smo zanimljive razgovore i kod Gibonnija je bilo za čutit da se jur jako veseli na njegov koncert. Pladnji su bili svi prazni, tako da smo i na nedilju imali lipo vrime. Po jili su si pak začeli pisat redosljed jačak. Ja sam sobom gledao ka jačka će kada dojt i tako sam se mogao još već na koncert veseliti kad sam znao da će sve njegove velike hite igrati. Cijela grupa si je još za konac naručila kavu ka je je, kot se veli po filešku, dobro zramala.“

Ovo je bil jedan doživljaj koga nikada u mojem žitku neću zabit. Ali sad znam: pred Bogom i jilom smo svi glajni.“

NG Barometar

// Marko, Joško i Štefan Emrich

Austrijska politika:

Po pol ljeta opet pišem barometar, a ča je? Sve je isto kot pred šestimi miseci: imali smo izbore na ke nigdor nije išao i opet nas je u medjuvrimentu pogodila "prirodna katastrofa" (prispodobu „Različno“). No dobro, svejedno za analizu, morebit ča-to nisam opazio.

U Beču je glasalo 67,6% svih onih ki su imali pravo, dok je glasalo samo 53,6% za predsjednika. Na drugu stran je onda FP dobila samo 15,2%, dok je sada dobila strašnih 25,8%. Kot stručnjak tehničke matematike ada suho analiziram: imali smo 38,4% (53,6 - 15,2) pred pol ljeta, a 41,8% (67,6 - 25,8) na bečki izbori. Ove jasne broje nije potribno dalje komentirati: pozitivan razvitak za mene izgleda drugačije. Ostati ćemo ada kod -9 na skali.

Internacionalna politika:

A kako izgleda prik različnih granic? Pokidob da je kod nas dost mrzlo, ćemo ov put pogledati na jug. U Nimškoj bi bila prevladajuća tema ionako gospodin Sarrazin i debata o integraciji, a o tomu imali smo dost kod nas u inozemstvu pri bečanski izbori. Na jugu nas zabavlja evergreen naše rubrike i na dalje: gospodin Berlusconi skače od jednoga lončića masti u drugoga. Da li su to seksualne eskapade s maloljetnimi prostitutkami, pardon manekenkami, orgije drogami ili pre zjalave izreke o homoseksualci ili žena, on ništ ne ispusti. A po svih injekcijov botoxa bi se na drugom kongresu Komunističke partije u Pekingu mogao dati odibrati za budućega kineskoga predsjednika.

Malo dalje u istok. U oni kraji kade se govori „naš jezik“ se je isto ča-to ganulo. Hrvatska velikimi koraki ide prema Europi, iako još postoji već nek jedna pačka. Isto tako u Srbiji, kade su europski ministari za vanjske posle konačno akceptirali molbu za pristup. Sad u Beogradu samo moraju paziti da se zbog nekih hooliganov ne diskvalificiraju...
+3

Ekonomija:

Dobra vist! Šala.

Kot da bi moglo u ekonomiji kada tada dojt neka dobra vist. Ako nije visti onda je to jur dobra vist, ali ja se bojim da je i sada opet čas za jednu čemernu vist: Mirko Kovats-a poduzeće A-TEC je u konkurzu. Za njega se ne pravamo bojati, on ima vjerojatno dost na strani i se u medjuvrimentu, po nekoliko konkurzov njegovih poduzećev, dobro puti kako tako čega biži. Tuga je da ima 12.000 zaposlenih i je tako s riskantnimi špekulacijami njevim djelatnim mjestam zeo sigurnost.

Ufati se moramo da će ekonomska kriza vrijeda biti povijest, a ja imam i tanač kako ćemo ljutije prebaviti ov tužan čas: konzum! Važno je da svi skupa konzumiramo dost da reanimiramo našu ekonomiju. S kimi pinezi? To ča znaju banke znamo i mi: Zami si kredit i kupi si ča lipoga. A kad je opet božićna sezona moreš i tvojim najdražim čuda velikih, dragih a pred svim nepotribnih i nemogućih darov kupiti! U tom smislu, srićan Božić i jedno ekonomski podnošljivo Novo ljeto!
+4

Zvijezde:

Si jur čuo? Novu emisiju >>Sutrašnji heroji<< („Helden von Morgen“) kažu na ORF-u! To nisi znao? Ne boj se, i ja ne. Ali da znaš i ti zač ide sam si pogledao ono novo čudo i ću pokusiti razložiti: 14 amaterov se natica za otprtu poziciju „sutrašnjega heroja“ u jačenju.

Tebi se to činji poznato iz „Starmanije“? Ali kade. Menadžeri u Beču su se tako jako trudili da se skoro već ne more prepoznati koncept one emisije! I kod ove priredbe glasuje publika šaljući sms poruke, ali sada ne daju kolegam i kolegicam on poznati „friendship ticket“, nego jedan žirij ki postoji od dvih nepoznatih muzičkih stručnjakov odluči. A da imaju neke zvijezde,

ke bi drugačije vjerojatno bile nezaposlene, se je upeljalo da Reinhard Fendrich i nimški Sido treniraju ove nove „zvijezde roka“. Moderaciju su predali na Doris Golpashin, ka je vjerojatno dostala izobrazbu u mimiki, gestiki i u glasu od Arabelle Kiesbauer, tako da ni jednu, ni drugu ne zamudiš kad ugasiš televiziju.

Ali najveća promjena je da oni ki se naticaju apsolutno nimaju talenta da bi bili u bližoj ili ne tako blizoj budućnosti kakovi heroji. Dobro, to i kod Starmanije nije bilo svenek tako da bi svi imali dobar glas, ali ča sam morao strpiti u oni dvi ura pred ekranom – nevjerojatno. ORF to vjerojatno isto tako vidi i se je naučio iz prošlih dani, tako da će dobitnik umjesto ugovora za snimanje dobiti 100.000 € i se more na kraju emisije, zbog nevjerojatno niskoga broja gledaocev, anonimno vratiti u žitak.

-6

Šport:

Zadnji miseci su na športskom području bili već nego uspješni! Naša nacionalna nogometna momčad je pokazala da nogomet u Austriji nije samo Krankl, Prohaska i Cordoba 78. Rezultat 4:4 protiv Belgije se ne činji senzacionalan u prvom hipcu, ali iskreno: kad smo smili zadnji put takovu fantastičnu i uzbuđljivu igru viditi? A pred svim, ki si je tako ča dočekivao pogledom na sadašnjega trenera...? Na području nogometa jedan Mateschitz nije grod jako obljubljen, ali u Formuli 1 je peljao svoj team medju imena kot Ferrari i Mercedes. Još i u tenisu smimo svečevati s Jürgenom Melzerom ki jur kroca na „top 10“. Najbolje nas ali još (vjerojatno) čeka: sezona skijanja. Ča je već potribno da bi se razveselilo pasivne športaše kot nas?!

+8

Različno (čovik vs. prirode, dio 2):

I ovde je sve kot pred šestimi miseci (prispodobu Austrijansku politiku). Od početka aprila nam je pokazala priroda (pomoću Eyjafjallajökull-a [Eja-fjetla-jeküt]) kako moćno zna puhati. Ali mi (homo sapiens pomoću BP-a) smo se odmah revanžirali. Još u aprilu smo otprli zviranjak za ulje i prirodi pokazali kako smo mi moćni - tim nije računala!

Ali firma BP je počela računati kad je išlo za ispravljanje svinjarije. Oko 40 milijardov dolarov (4*10e10) će firma platiti za čišćenje i posljedice. Ali dobra vist: jur s 3. kvartalom je bilancirala firma sve, da SVE stroške (naplatili su pravoda stoprv 11,6 milijardov), i jur opet piše dobitak od 1,8 milijardov dolarov. Se to komu čini čudno

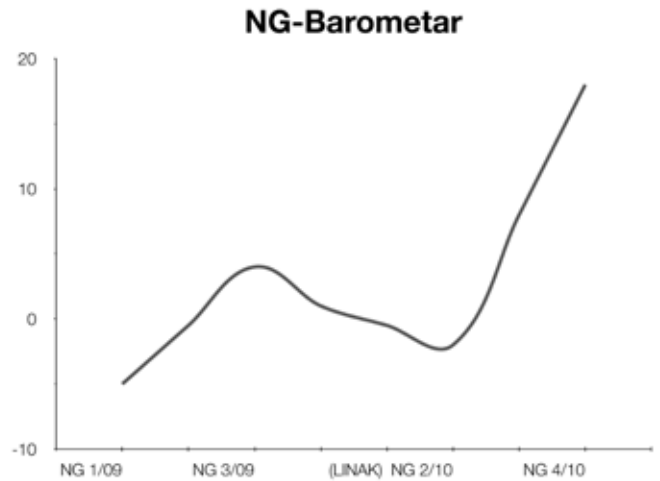
osim meni? Ako ne, još jedan detalj: isteklo je otprilike do 1.000.000 tonov ulja (to su 1.000.000.000 kg ulja). To odgovara energiji ku pravamo u Austriji za sve ča se giblje (da, za sve aute, sve kamijone, sve vlake, sve avione, sve brode, sve motorne bicikle, itd.) u 42 dani!!

Izgleda ada da nam moć za dojučerše dijele ove igre još nije istekla. I ovde ada ništ novoga: ostane na dalje vrlo zanimljivo ki će dugoročno dobiti ovu igru: +8

Barometar:

Gori-doli-gori-doli, tako ljuta analiza barometra. Približava se kraj ljeta, a mi smo prebili dosadašnji rekord od +4 bodov na Emrichovoj skali i bi bili na novom rekordnom broju od +8 ... ako bi zatajili najvažniji event ljeta - ča kot objektivni i ozbiljni kronisti ne moremo, nit ne kanimo! U tom smislu se ada mora korigirati rezultat prema uplivu Dana mladine ki je opet jednoč bio (ne samo zbog Gibonnija) fenomenalan (+10)!!

Otpri si ada flošu šampanjca (za skupnjake med poštovanimi čitatelji je i mali pikolo-sekt dost, a našim siromaškim študentom ionako ostaje samo najlakocjenije Hofer-pivo) da skupa snami svečuješ novi rekord od +18! Bolje staro ljeto gor ne more prestati! Uživaj je, svečuj, raduj se barometar-rekordu i lipo plati HAKovsku članarinu da i na dalje dostaneš naš barometar u Novom glasu!

Gramatika?...Aha!

// Zrinka Kinda

U našem hrvatskom jeziku su **zamjenice** (Pronomina, Fürwörter) prominljiva vrst riči kot i u nimškom jeziku. Zamjenice moru, kot znamo još iz škole, zaminjiti druge imenske riči: **Sestra piše pismo. → Ona piše pismo.**

ZAMJENICE

U naši gh. govori dilimo zamjenice u:

- osobne/lične ili personalne imenice su: - npr. ja, ti, on, ona, ono, ...
- povratne zamjenice - npr. sebe, se, ...
- posvojne zamjenice - npr. moj, tvoj, njegov, nje, ...
- povratno-posvojnu zamjenicu - svoj,
- pokazne zamjenice - npr. ov, ta, on, ...
- upitne zamjenice - npr. gdo/ki, ča/što, ...
- odnosne zamjenice - npr. ki, ke, ko, ...
- neodredjene zamjenice - npr. negdo, neki, ničiji, svakakov, bar gdo/bar ki, ...

Danas ćemo se baviti personalnim (osobnim) zamjenicami. Pogledajmo si najprlje deklinaciju ovih zamjenic. Morebit ti je deklinacija još poznata iz škole, ako si imao/la tu sriću imati Hrvatski u tvojoj školi.

OSOBNNE ZAMJENICE:

j e d n i n a	N	jâ	tî	ôn	ona	ono
	G	mene, me	tebe, te	njega, ga	njê, je	njega, ga
	D	meni, mi	tebi, ti	njemu, mu	njôj, joj	njemu, mu
	A	mene, me	tebe, te	njega, ga	njû, ju	njega, ga
	V	-	ti	-	-	-
	L	meni	tebi	njemu, njem	njôj	njemu, njem
	I	(s) manom	tobom	njim,	njôm,	njim
m n o ž i n a	N	mî	vî	oni	one	ona
	G	nâs	vâs		njih, ih	
	D	nam	vam		njim, im	
	A	nas	vas		nje, je	
	V	-	vi		-	
	L	nami	vami		nji	
	I	nami	vami		njimi	

HHHMMM???

Kod nekih padežov (G, D, A) imamo dva oblike. Zač je to tako? Ki je pravilan, a ki je folišan?

Folišan nije nijedan, jer svaki ima svoje opravdano značenje i postoju pravila kada se koristi jedan, a kada drugi oblik...

1. Kada se upotribljavaju dužički obliki?

Dužički obliki (mene, meni, ...) se zovu i naglašeni obliki. Oni stoju u rečenici onda ako se zamjenica kani naglasiti, npr. Meni je to rekao. (Meni, a ne komu drugomu.)

a) S toga slijedi prvo pravilo: Na prvom mjestu u rečenici stoju svenek dužički oblik, jer prvo mjesto u rečenici je svenek naglašeno!

Tebe sam vidio (a ne: Te sam vidio.)

b) Drugo pravilo: I u sredini rečenice se smi upotribiti dužički, naglašeni oblik, ali samo onda ako se kani istaknuti zamjenica:

On misli da to mene zanima. (neutralno bi glasila rečenica: On misli, da me to zanima.)

c) Treto pravila: Po veznici a, i, ni stoju svenek dužički, naglašeni oblik:

To me ne čudi, a tebe? Misliš da to i mene zanima? To ni meni ni tebi ne bi bilo pravo.

d) Četrto i zadnje pravilo: Za prepozicijami obično pišemo naglašene oblike:

Češ dojtj danas k meni? Prez tebe se ne kanimo odvesti na odmor. Je jur bio kod njega?

2. Kada se upotribljavaju kratki oblici?

Kratki oblici (me, mi, te, ga, joj, ...) se zovu i nenaglašeni oblici, ča znači da je koristimo kada ne kanimo posebno istaknuti zamjenicu. U ovom slučaju rečenica zvuči neutralno:

Vidio sam te čer u autu. (ali usporedi: Vidio sam tebe čer u autu.- vidi pravilo 1.b)

a) S toga slijedi i prvo pravilo za upotribljavanje kratkih oblikov: Obično stoju kratki oblici u sredini rečenice, ada ne na početku.

Vidila ga je na televiziji. Pisala joj je pismo. Čuli su je na radiju.

b) Zadnje pravilo ko je ali važno: Tolič si si štao/la da za prepozicijom stoju dužički oblici (pravilo 1.d). To ali nije svenek tako: prepozicije u akuzativu ke završavaju na suglasnik (uz, kroz,, pod, nad, med) dostaju obično na kraju dužičko -a, a po takovoj prepoziciji mi radje upotribljavamo kratku zamjenicu:

uz mene > uza me:

Zač si se postavila uza me?

pod tebe > poda te:

Vrži takicu poda te da ne smočiš tlo.

Isto tako:

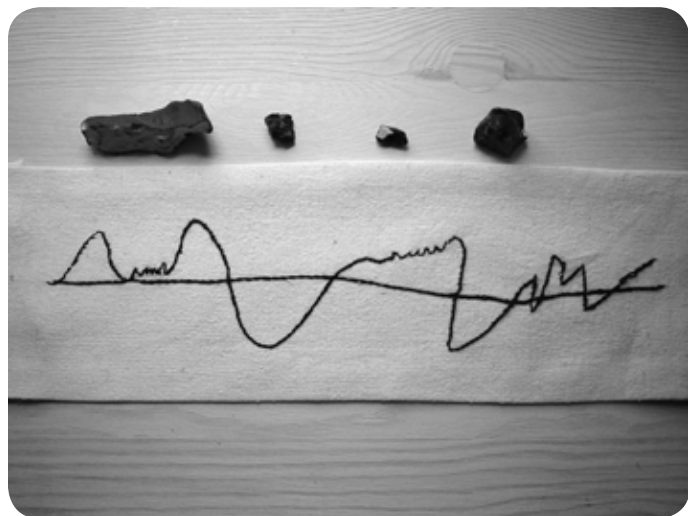
za tebe > za te: Kitice su za te.

Ali, pazi !!! IZNIMKA !!!

pred njega > preda njega (dužički oblik ostaje!) :
Vrži to preda njega! (a ne: Vrži to preda ga!)

Prijevod:

Dojti će k meni na večeru. Skuhati ću za njega večeru. Reci ću mu to. Reci mu to! Reci njemu to/Njemu to reci! Vi bi je morali pozvati na predstavu. I dica su s njimi letila. Presenatio ju je s kriticami. Ju je vrnuo? Vidila sam ga čer navečer.

Sada si sigurno fit za malu vježbu! Prevodi slijedeće rečenice na hrvatski:

Er kommt zu mir zum Abendessen. Ich koche für ihn ein Abendessen. Ich sag ihm das. Sage ihm das! Ihm sage das! Ihr solltet sie (die Kolleginnen) zur Vorstellung einladen. Auch die Kinder sind mit ihnen geflogen. Er hat sie mit Blumen überrascht. Hat er es (das Buch) zurückgegeben? Ich habe ihn gestern Abend getroffen.

PS.: Kad smo jur kod zamjenic: za razliku od nekih drugih jezikov (npr. nimškoga ili engleskoga) se u hrvatskomu jeziku zamjenice ne moraju navoditi uz glagolske oblike, a ako se navodu je to zbog isticanja. Dost je reći „Vidio je zeca“. Rečenicu sa personalnom zamjenicom uz glagolski oblik „On je vidio zeca“ hasnujemo samo kod isticanja.

Idem na koncert. (a ne: Ja idem na koncert)

Došao je kasno. (a ne : On je došao kasno).

Pazi na to kod prevadjanja!

Daj si dobro pojti, do drugoga puta i
GOVORI(TE) HRVATSKI !!!

Michael Schreiber i Električari u emisiji „Austrija išće superdijalekt“ (Österreich sucht den Superdialekt)

// Zrinka Kinda - uz insider-informacije Marke Blažete

Poznati satiričar i muž oštrog jezika Dirk Stermann je imao super ideju. Novom produkcijom „Austrija išće superdijalekt“ je kanio parodirati DSDS, Starmania i sve druge moguće i nemoguće „casting-showe“.

U njegovom showu se je iskao dijalekt ki neka nastane novi državni jezik Austrije. Svaka savezna zemlja je imala zastupnika, Koruška još i dva: i to jednog animškog govorećega i jednog slovenskog govorećega kandidata. A Gradišće? Gradišće je zastupao Filežac, Michael Schreiber, skupa s Električari ki su u ta show došli kroz različne kontakte. Oni su Dirka Stermanna i Grissemana jur prlje bili upoznali.

Tako je došlo do toga da je kamera-team poiskao Električare u njevoj hiži za probanje i snimio kratak prinos o ovoj gradišćanskohrvatskoj grupi. Električari su onda odlučili da će Michael poiti u show, tako da je početku septembra naš Filežac morao argumentirati zač predlaže svoj seoski govor za najbolji izbor austrijanskoga superdijalekta.

Michael je svoj dijalekt – moremo mirno reći da je to bio pravi gradišćanskohrvatski sleng mladih - predstavio publiku i dao primjere kot na primjer „pognjač“. Uz to je naglasio da je njegov gradišćanskohrvatski govor favorit za superdijalekt, a argumentirao je to otprilike ovako: „ ... jedan uzrok je da ako ideš na urlap te nigdor ne more za norca, kad znaš hrvatski moreš pojt va Hrvatsku, Srbiju, Bosnu, Australiju, Chicago, ajsio nako sakamor. “

Svaki kandidat je onda dostao još tekst ili jačku ku je morao prevoditi u svoj dijalekt. Michael je dostao Fendrichovu jačku „I am from Austria“. Michaelovu verziju te jačke su onda postavili u internet, kot i prinos svakoga drugoga sudionika u tom showu, pak to si je mogao svaki poslušati i tako onda „votati“ (glasovati) za svojega favorita.

Finalna emisija je bila 25. septembra na ORF-u 2, u 22:30 i naš Michael se je hrabro držao i sigurni smo si da si je on prvo mjesto zaslužio, premda na koncu nije bilo jasno ki je zaistinu pravi dobitnik ovoga showa.

... i uspješno i zdravo 2011.!!

P.b.b.
Nr: GZ02Z032501M

Erscheinungsort: Wien
Verlagspostamt: 1040 Beč / Wien